

Smjernice o priznavanju i vrednovanju imovine i obveza osim tehničkih pričuva

1. Uvod

- 1.1. Ove Smjernice sastavljene su u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća (u daljnjem tekstu: „Uredba o EIOPA-i”)¹.
- 1.2. Smjernice se odnose na članak 75. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (dalje tekstu: „Direktiva Solventnost II”)² i na članke 7. do 16. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35³.
- 1.3. Ove Smjernice upućene su nadzornim tijelima temeljem Direktive Solventnost II.
- 1.4. Cilj je ovih Smjernica omogućiti konvergenciju stručne prakse širom država članica i pružiti potporu društvima u priznavanju i vrednovanju imovine i obveza osim tehničke pričuve.
- 1.5. Direktiva Solventnost II i Delegirana uredba (EU) 2015/35 općenito omogućavaju društvima priznavanje i vrednovanje imovine i obveza osim tehničke pričuve u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (dalje u tekstu: „MSFI”) usvojenima od strane Europske komisije u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća⁴, osim kada to nije sukladno s člankom 75. Direktive Solventnost II.
- 1.6. Delegirana uredba (EU) 2015/35 jasno definira u kojim slučajevima metode vrednovanja nisu dosljedne s pristupom vrednovanja utvrđenim člankom 75. Direktive Solventnost II, i stoga će se primjenjivati druga načela vrednovanja ili prilagodbe o odnosu na MSFI.
- 1.7. Članak 9. stavak 4. Delegirane uredbe (EU) 2015/35 odredio je one kriterije koji moraju biti zadovoljeni ako društvo želi priznati i vrednovati imovinu ili obvezu na temelju metode vrednovanja koju koristi za izradu svojih godišnjih ili konsolidiranih financijskih izvješća. EIOPA namjerno nije ocijenila koja bi lokalna računovodstvena načela, korištena u godišnjim ili konsolidiranim izvješćima, bila dosljedna članku 75. Direktive Solventnost II. EIOPA je ipak dala informacije o načelima navedenima u Računovodstvenim direktivama.
- 1.8. Ove se Smjernice odnose na Delegiranu uredbu (EU) 2015/35, koja određuje priznavanje i mjerenje načela za vrednovanje imovine i obveza osim tehničkih pričuva. Tamo gdje se u Smjernicama spominje „vrednovanje” ono je definirano kao vrednovanje u skladu s člankom 75. Direktive Solventnost II.

---

¹ Uredba (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 48.)

² Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17. 12. 2009., str. 1.)

³ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/35 od 10. listopada 2014. o dopuni Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 12, 17. 01. 2015., str. 1.)

⁴ Uredba (EZ) br. 1606/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. srpnja 2002. o primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda (SL L 243, 11. 09. 2002., str. 1)

1.9. Ako nisu definirani u ovim Smjernicama, pojmovi imaju značenja definirana u pravnim dokumentima spomenutima u uvodu.

1.10. Smjernice se primjenjuju od 1. siječnja 2016. godine.

Smjernica 1. – Značajnost

1.11. Prilikom vrednovanja imovine i obveza društva trebaju uzeti u obzir načelo značajnosti kako je navedeno u uvodnoj izjavi 1. Delegirane uredbe (EU) 2015/35. Pri ocjeni značajnosti treba imati u vidu da se tromjesečna mjerenja mogu oslanjati na procjene i metode ocjenjivanja u većoj mjeri nego mjerenja godišnjih financijskih podataka.

Smjernica 2. – Dosljednost u primjeni metoda vrednovanja

1.12. Društva trebaju dosljedno primjenjivati tehnike vrednovanja. Društva također trebaju razmotriti je li potrebna promjena tehnika vrednovanja ili njihove primjene uslijed promjene okolnosti, uključujući one navedene dalje u tekstu, na temelju toga što bi takva promjena dovela do prikladnijeg mjerenja u skladu s člankom 75. Direktive Solventnost II.

Takve promjene mogu uključivati sljedeće:

- a) nove događaje na tržištu koji mijenjaju uvjete na tržištu;
- b) nove su informacije postale dostupne;
- c) prethodno korištene informacije više nisu dostupne;
- d) tehnike vrednovanja su poboljšane.

Smjernica 3. – Ulaganja u nekretnine i druge nekretnine: alternativne metode vrednovanja

1.13. Za potrebe članka 10. Delegirane uredbe (EU) 2015/35, prilikom vrednovanja ulaganja u nekretnine i drugih nekretnina, društva trebaju odabrati metodu u skladu s člankom 10. stavkom 7. iste koja pruža najreprezentativniju ocjenu iznosa za koji bi se imovina mogla razmijeniti između obaviještenih i voljnih stranaka u transakciji izvršenoj prema tržišnim uvjetima. U skladu s člankom 10. stavkom 6. te uredbe, te bi se metode trebale temeljiti na sljedećem:

- a) trenutačnim cijenama na aktivnom tržištu za nekretnine drugačije prirode, stanja ili lokacije, ili one što podliježu drugačijim uvjetima najma ili drugačijim ugovornim uvjetima, prilagođenima tako da odražavaju te razlike;
- b) nedavnim cijenama sličnih nekretnina na manje aktivnim tržištima, uz prilagodbe kako bi se odrazile sve promjene ekonomskih uvjeta od datuma transakcija koje su nastupile po tim cijenama;
- c) projekcijama diskontiranog toka novca temeljenima na pouzdanim procjenama budućih tokova novca potkrijepljenih uvjetima postojećih ugovora o najmu i drugih ugovora, gdje je to moguće, vanjskim dokazima kao što su trenutačan zakup po tržišnim uvjetima za slične nekretnine na

istoj lokaciji i istog stanja koristeći diskontne stope koje odražavaju trenutačne tržišne ocjene nesigurnosti u iznosu i vremenu tokova novca.

- 1.14. U nekim slučajevima, različiti prethodno navedeni ulazni parametri mogu upućivati na različita vrednovanja nekretnine. Društvo treba razmotriti razloge za te razlike kako bi odredilo najreprezentativniju procjenu vrednovanja unutar raspona procjena.
- 1.15. Kada društva odrede vrednovanje nekretnine, trebaju uzeti u obzir sposobnost sudionika na tržištu da proizvede ekonomske pogodnosti koristeći nekretninu sukladno njezinoj najvećoj i najboljoj uporabi ili prodajom iste drugom sudioniku na tržištu koji bi koristio tu imovinu sukladno njezinoj najvećoj i najboljoj uporabi.

Smjernica 4. – Ulaganja u nekretnine i druge nekretnine: dokazi koji potkrepljuju vrednovanje

- 1.16. Ako se bilančno vrednovanje temelji na formalnoj procjeni ili drugim informacijama što prethode datumu bilance, društva bi trebala biti sposobna pokazati svojem nadzornom tijelu da su izvršene sve nužne prilagodbe kako bi se odrazile promjene vrijednosti između datuma formalne procjene ili drugih informacija i datuma bilance.

Smjernica 5. – Financijske obveze i vlastiti kreditni bonitet

- 1.17. Prilikom vrednovanja financijskih obveza društva trebaju koristiti tehnike određivanja vrijednosti za koje bi se obveze moglo prenijeti ili podmiriti između obaviještenih i voljnih stranaka u transakciji prema tržišnim uvjetima, isključujući sve prilagodbe kojima se uzima u obzir promjene vlastitog kreditnog boniteta društva nakon početnog priznavanja. Te se tehnike mogu temeljiti ili na:
  - a) pristupu odozdo prema gore; ili
  - b) pristupu s vrha prema dolje.
- 1.18. U pristupu odozdo prema gore, društva trebaju odrediti vlastiti kreditni bonitet prilikom priznavanja određene financijske obveze. Dio marže diskontne krivulje koji se odnosi na vlastiti kreditni bonitet treba držati konstantnim nakon njegova početnog priznavanja. U kasnijim vrednovanjima, vrijednost se izračunava određivanjem promjena u vrijednosti koje proistječu iz vrijednosti u tržišnim uvjetima koji utječu na vrijednost financijske obveze, osim promjena tržišnih uvjeta što odražavaju vlastiti kreditni rizik.
- 1.19. Kada društva ocjenjuju promjene tržišnih uvjeta koje dovode do tržišnog rizika, trebaju procijeniti bar promjene u relevantnoj krivulji nerizične kamatne stope, cijenu robe, valutni tečaj ili indeks cijena ili stopa.
- 1.20. U pristupu s vrha prema dolje, društva trebaju odrediti iznos promjene pri vrednovanju financijske obveze koju je moguće pripisati promjenama u vlastitom kreditnom riziku društva i isključiti ga iz vrednovanja.

Smjernica 6. – Udjeli u povezanim društvima: MSFI metoda udjela

- 1.21. Kada društva vrednuju imovinu i obveze povezanog društva koristeći metodu udjela MSFI-a u skladu s člankom 13. stavkom 5. Delegirane uredbe (EU) 2015/35, te ako ta povezana društva koriste računovodstveni okvir koji nije MSFI-ev, društva trebaju izvršiti prilagodbe gdje je to potrebno kako bi se priznala vrijednost imovine i obveza tog povezanog društva u skladu s MSFI-em.
- 1.22. Prilikom primjenjivanja članka 13. stavka 5. Delegirane uredbe (EU) 2015/35, društvo treba biti sposobno dati opravdanje svom nadzornom tijelu zašto nije izračunalo višak imovine naspram obveza za povezana društva sukladno članku 13. stavku 4. iste.

Smjernica 7. – Udjeli u povezanim društvima: alternativne metode vrednovanja

- 1.23. Kada društva vrednuju udjele u povezanim društvima koristeći alternativne metode vrednovanja u skladu s člankom 13. stavkom 1. točkom (c) Delegirane uredbe (EU) 2015/35, trebaju biti sposobna objasniti njihovu nadzornom tijelu zašto nije moguće iznova vrednovati imovinu i obveze povezanog društva koristeći zadanu metodu vrednovanja ili metodu udjela.

Smjernica 8. – Potencijalne obveze: Potencijalne obveze proistekle iz ugovora vezanih za stavku pomoćnih vlastitih sredstava

- 1.24. Prilikom sklapanja ugovora koji predstavlja stavku pomoćnih vlastitih sredstava drugoj ugovornoj strani, društva trebaju pažljivo ocijeniti hoće li priznati odgovarajuću potencijalnu obvezu kao obvezu u skladu s člankom 11. Delegirane uredbe (EU) 2015/35.
- 1.25. Društva trebaju biti sposobna dati opravdanje nadzornom tijelu kada ne priznaju potencijalnu obvezu u okolnostima kada su sklopili ugovor s drugim društvom, uključujući sva druga društva koja pripadaju grupi, a taj je ugovor odobren kao stavka pomoćnih vlastitih sredstava.

Smjernica 9. - Odgođeni porez – priznavanje i vrednovanje

Diskontiranje odgođenih poreza

- 1.26. Društva ne trebaju diskontirati imovinu i odgođenu poreznu imovinu i obveze.

Kompenziranje odgođene porezne imovine i obveza na bilanci Solventnosti II

- 1.27. Društvo treba kompenzirati odgođenu poreznu imovinu i odgođene porezne obveze samo ako ima pravno provedivo pravo kompenzirati kratkotrajnu poreznu imovinu kratkotrajnim poreznim obvezama te ako se odgođena porezna imovina i odgođene porezne obveze odnose na poreze što ih ubire isto porezno tijelo od istog oporezivog društva.

Priznavanje i vrednovanje neto odgođene porezne imovine

- 1.28. Kada postoje nedovoljne oporezive privremene razlike, za koje se očekuje poništavanje u istom razdoblju kada se očekuje poništavanje privremenih razlika koje se mogu odbiti, društvo treba razmotriti vjerojatnost nastanka oporezive dobiti u istom razdoblju kada se poništavaju privremene razlike koje se mogu odbiti ili u razdobljima u koja se može prenijeti porezni gubitak iz odgođene porezne imovine.
- 1.29. Prilikom izrade projekcija oporezive dobiti i procjenjivanja vjerojatnosti da će u budućnosti nastati dovoljna oporeziva dobit, društvo treba:
- a) uzeti u obzir da čak i povijest visokih prihoda ne mora osiguravati dovoljne objektivne dokaze buduće profitabilnosti;
  - b) uzeti u obzir da se stupanj nesigurnosti što se odnosi na buduću oporezivu dobit proisteklu iz očekivanog rasta novog poslovanja povećava kako se razdoblje projekcije produžava, a posebno kada se nastanak te projicirane dobiti očekuje u razdobljima što premašuju normalni ciklus planiranja društva;
  - c) uzeti u obzir da neka porezna pravila mogu odgoditi ili ograničiti povrat neiskorištenih oporezivih gubitaka i neiskorištenih potraživanja na osnovi poreza;
  - d) izbjeći dvostruko obračunavanje: oporezivu dobit proisteklu iz poništenja oporezivih privremenih razlika treba isključiti iz procjene buduće oporezive dobiti kada se ona koristi kako temelj priznavanja odgođene porezne imovine;
  - e) osigurati, prilikom izrade projekcija oporezive dobiti, da su te projekcije i vjerodostojne i općenito dosljedne pretpostavkama na kojima se temelje drugi projicirani novčani tokovi. Posebice, pretpostavke na kojima se temelje projekcije trebaju biti dosljedne s onima na kojima se temelje vrednovanja tehničke pričuve i imovine u bilanci solventnosti.

Smjernica 10. – Odgođeni porez – dokumentacija

- 1.30. Na zahtjev, društva trebaju moći dati nadzornim tijelima, kao minimum, informacije temeljene na evidencijama društva:
- a) o izvorima privremenih razlika što mogu dovesti do priznavanja odgođenih poreza;
  - b) u pogledu načela priznavanja i vrednovanja primijenjenih na odgođeni porez;
  - c) u pogledu svake vrste vremenske razlike i u pogledu svake vrste neiskorištenog oporezivog gubitka kao neiskorištenog potraživanja na osnovi poreza, izračuna iznosa priznate odgođene porezne imovine ili obveza, kao i temeljne pretpostavke povezane s tim iznosom;
  - d) kojima se opisuje priznavanje odgođene porezne imovine, uključujući barem:

- postojanje svih oporezivih privremenih razlika što se odnose na isto porezno tijelo, isto društvo koje je porezni obveznik i istu vrstu poreza za koji se očekuje poništenje u istom razdoblju kao što je to slučaj s očekivanim poništenjem privremene razlike koja se može odbiti ili, ovisno o slučaju, što bi doveo do oporezivih iznosa naspram kojih je moguće iskoristiti neiskorištene oporezive gubitke ili neiskorištena potraživanja na osnovi poreza prije isteka njihove valjanosti;
  - u slučaju nedovoljnih oporezivih privremenih razlika što se odnose na isto porezno tijelo, isto društvo koje je porezni obveznik i istu vrstu poreza, dokumentaciju koja pokazuje kako je vjerojatno da će subjekt imati dovoljnu oporezivu dobit što se odnosi na isto porezno tijelo i isto oporezivo društvo i istu vrstu poreza u istom razdoblju kao što je to slučaj s poništenjem privremene razlike koja se može odbiti ili u razdobljima u koja se može prenijeti oporezivi gubitak proistekao iz odgođene porezne imovine ili, ovisno o slučaju, da je vjerojatno da će društvo imati oporezivu dobit prije no što istekne valjanost neiskorištenih poreznih gubitaka ili neiskorištenih potraživanja na osnovi poreza.
- e) o iznosu i datumu isteka valjanosti, ako ga ima, privremenih razlika koje se mogu odbiti, neiskorištenih oporezivih gubitaka i neiskorištenih potraživanja na osnovi poreza za koje odgođena porezna imovina jest ili nije priznata.

Smjernica 11. – Tretman odgođenih poreza kada su društva isključena iz nadzora grupe

- 1.31. Društva trebaju primijeniti sljedeća načela za priznavanje odgođenih poreza kada su povezana društva isključena iz opsega nadzora grupe temeljem članka 214. stavka 2. Direktive Solventnost II:
- a) kada su udjeli u povezanim društvima isključeni iz opsega nadzora grupe temeljem članka 214. stavka 2. točke (a) Direktive Solventnost II, odgođeni porez povezan s tim isključenim društvom ne treba biti priznat ni na pojedinačnoj ni na grupnoj razini;
  - b) kada su udjeli u povezanim društvima isključeni iz opsega nadzora grupe temeljem članka 214. stavka 2. točke (b) ili (c) Direktive Solventnost II, odgođeni porez povezan s tim povezanim društvom ne treba biti priznat niti na razini grupe.

Smjernica 12. – Primjena metoda vrednovanja korištenih u godišnjim i konsolidiranim financijskim izvješćima sukladno članku 9. stavku 4. Delegirane uredbe (EU) 2015/35

- 1.32. Društva koja primjenjuju izuzeće iz članka 9. stavka 4. Delegirane uredbe (EU) 2015/35 trebaju uzeti u obzir Smjernice 1., 2., 4., 5. i Smjernice 8. do 11., kao i usporednu tablicu u Tehničkom prilogu 1. kao referentne prilikom određivanja

jesu li vrednovanja dosljedna s člankom 75. Direktive Solventnost II. Tehnički prilog sastavni je dio ove Smjernice.

- 1.33. Društva koja su unutar opsega konsolidacije grupe koja priprema konsolidirano financijsko izvješće sukladno MSFI-u ne trebaju primjenjivati izuzeće iz članka 9. stavka 4. Delegirane uredbe (EU) 2015/35.

Sukladnost i pravila izvješćivanja

- 1.34. Ovaj dokument sadrži smjernice izdane na temelju članka 16. Uredbe o EIOPA-i. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe o EIOPA-i, nadležna tijela i financijske institucije poduzimaju sve napore kako bi se uskladili sa smjernicama i preporukama.
- 1.35. Nadležna tijela koja su usklađena ili se namjeravaju uskladiti s ovim smjernicama morala bi ih uvrstiti u svoj regulatorni ili nadzorni okvir na primjeren način.
- 1.36. Nadležna tijela potvrđuju EIOPA-i pridržavaju li se ili namjeravaju li se pridržavati ovih smjernica, s razlozima nepridržavanja, u roku od dva mjeseca nakon izdavanja prevedenih verzija.
- 1.37. U slučaju da nadležna tijela ne podnesu odgovor u navedenom roku, smatrat će se da nisu usklađena s izvještavanjem te će kao takva biti prijavljena.

Završna odredba o pregledima

- 1.38. Ove smjernice podliježu pregledu od strane EIOPA-e.